

Karantanija / Carinthia

Zibelka slovenstva v srcu

Marjetka Dolinar

Slika Karantanija na velikem platnu pripoveduje zgodbo o slovenstvu.

Kompozicija različnih, za našo zgodovino značilnih elementov je zasnovana kot močna simbolna celota, ki predstavlja temelj naše narodne identitete.

Čeprav so vsi likovni elementi enakovredni, na prvi pogled izstopa knežji kamen kot monumentalna in osrednja podoba. Njegov pomen je dvojni: že vrsto let predstavlja prepoznavni simbol Svetovnega slovenskega kongresa, hkrati pa je zgodovinski kraj ustoličevanja koroških vojvod. Zato simbolizira prehod iz poganske v krščansko urejeno družbo ter začetke slovenske državotvorne zavesti.

Pet zelenih, živahnih in barvitih listov se med seboj prepleta in usmerja proti skupnemu cilju – knežjemu kamnu, simbolu domovine. Število pet predstavlja pet celin, na katerih živijo, ustvarjajo in delujejo Slovenci. Njihove oblike ponazarjajo povezanost Slovencev po svetu ter njihovo trajno navezanost na domovino. Zato so listi prepleteni ne le med seboj, temveč tudi s knežjim kamnom.

Zgornji križ simbolizira Krst pri Savici, medtem ko pot na desni strani označuje delovanje svetih Cirila in Metoda, ki sta med slovanskimi narodi širila in utrjevala krščanstvo. Preostala dva lista sta prikazana bolj umirjeno in statično: eden ponazarja Brižinske spomenike kot najstarejši ohranjeni zapis slovenskega jezika, drugi pa barviti mozaik dosežkov Slovencev doma in po svetu.

Preostali elementi, oblikovani v plastičnem likovnem slogu, kot sta piščal in oris Katedrale svobode, se smiselno povezujejo z ostalimi simboli in linijami kompozicije.

Katedrala svobode predstavlja ideje demokracije, državnosti in neodvisnosti. Sledi Plečnikov kelih kot simbol trpljenja, vztrajnosti in duhovne moči naroda. Celotna pripoved se zaključi s prižgano svečo, ki simbolizira upanje, svetlobo in prepород.

Sveča je tudi močna prisposodba Vstajenja, širjenja znanja ter človekove notranje svobode. Ameriški državnik Thomas Jefferson je verjel, da znanje prinaša svetlobo in da prava svoboda temelji na izobraženem človeku. Zato ob svetlobi znanja izginja tema nevednosti.

Marjetka Dolinar

(akademska slikarka)

Margarita Maria Dolinar (Marjetka)

Rojena v Buenos Airesu, je profesorica likovne pedagogike. Študirala je na Višji katoliški akademiji, kjer je diplomirala s področij slikarstva, risanja in umetnostne zgodovine.

Svoje znanje je nadalje izpopolnjevala na Iberoameriškem inštitutu španske kulture, predvsem na področju umetnostne zgodovine, ter v ateljejih priznanih umetnikov Luisa Villarruela, Heliosa Gagliardija in Franceta Ahčina.

Do odhoda v Slovenijo je poučevala na osnovnih in srednjih šolah. Skupaj s sestro Andrejo Dolinar je večkrat razstavljala v Argentini, po Južni Ameriki, Sloveniji in številnih evropskih državah.

Sestri Dolinar sta pripravili ne le svojo prvo razstavo, temveč tudi prvo kulturno prireditev v samostojni Sloveniji, ki je potekala 25. junija 1991 na Loškem gradu v Škofji Loki.

V svoji umetniški karieri je sodelovala na več kot sedemdesetih skupinskih in samostojnih razstavah. Za svoje delo je prejela številne pomembne nagrade in priznanja. Njena likovna dela so bila objavljena in reproducirana v številnih knjigah, zbornikih in revijah. V letih 2006–2007 je na prošnjo takratnega kardinala Santosa Abrila y Castellója naslikala štiri svetniške podobe za oltar španske cerkve.

V zadnjem desetletju se intenzivno posveča raziskovanju in likovni interpretaciji polpretekle zgodovine. Kot prva slikarka je upodobila tragično resnico o Hudi jami. Vrhunec tega opusa predstavlja slika o slovenski Guernici, ki se nahaja v baziliki Marije Pomagaj na Brezjah. Skice o Hudi jami in slovenski Guernici je akademska slikarka ob strokovnih predstavitev razstavila v Šentvidu (v Škofjovih zavodih), v Galeriji Družina, v Cekinovem gradu ter v Študijskem centru za narodno spravo.

Leta 2023 je ustvarila triptih Zadnja pot / Molk / Glorija / Macesnov grob, ki je razstavljen kot stalna zbirka v Škofjovih zavodih v Šentvidu.